

Chỗ
Một Niệm
Chưa Sinh,
Chưa Phải Là
Phật Tính

Nếu những ai Chấp vào Chỗ Một Niệm Chưa Sinh Khởi là Phật Tính, là Đạo, là Chân Như v...v...thì cũng hơi phiền một chút vì rằng Vô Minh của chúng sinh chúng ta sâu dầy, Vọng Tưởng bởi bởi, Tập Khí ngất trời, Tự Ngã cao hơn núi cùng với cái Tâm Thức Phân Biệt Nhị Biên Đối Đãi không bao giờ ngưng! Cho nên không dễ gì một sớm một chiều chúng ta vạch được Mây Vô Minh, dẹp được Tập Khí, hạ được Bản Ngã và tới ngay được cái Nguồn Gốc Ý Thức là cái phiền não, phức tạp đã ngăn che Chân Tâm, Phật Tính của chúng ta để mà giải quyết và đạt tới mục đích chúng ta muốn.

Sau đây là tóm thu những trở ngại ngăn che làm chúng ta không nhận ra được Chân Tâm Phật Tính của mình gồm: Ngũ Ấm, Lục Nhập, Thập Nhị Xứ và Thập Bát Giới.

1./ Ngũ Ấm: Là 5 cái ngăn che chúng ta không nhận được Tự Tính :

- ❖ Ngăn che do *hình tướng* (thân và cảnh) thì gọi là **Sắc Ấm**
- ❖ Ngăn che do *cảm giác* thì gọi là **Thọ Ấm**
- ❖ Ngăn che do *tưởng tượng* các danh tướng thì gọi là **Tưởng Ấm**
- ❖ Ngăn che do *tâm niệm* thay đổi bởi các sự vật hoặc đáp ứng với sự vật thì gọi là **Hành Ấm**
- ❖ Ngăn che do những *tập quán* sai lầm chứa chấp trong tiềm thức thì gọi là **Thức Ấm**

2./ Lục Nhập : Là 6 cách thu nạp Trần Cảnh (Tiền Cảnh) : Ngăn che Tự Tính:

- *Nhãn Căn* thu nạp **Sắc Trần**
- *Nhĩ Căn* thu nạp **Thanh Trần**
- *Tỉ Căn* thu nạp **Hương Trần**
- *Thiệt Căn* thu nạp **Vị Trần**
- *Thân Căn* thu nạp **Xúc Trần**
- *Ý Căn* thu nạp **Pháp Trần**

3./ Thập Nhị Xứ: Là 12 chỗ sinh ra sự hay biết : Ngăn che Tự Tính:

- *Nhãn Căn* với **Sắc Trần**
- *Nhĩ Căn* với **Thanh Trần**
- *Tỉ Căn* với **Hương Trần**
- *Thiệt Căn* với **Vị Trần**

- **Thân Căn** với **Xúc Trần**
- **Ý Căn** với **Pháp Trần**

4./ Thập Bát Giới : Là 18 cái riêng biệt giới hạn gồm: 6 Căn, 6 Trần sinh ra 6 Thức : Ngăn che Tự Tính:

- ✓ **Nhãn Căn** Với **Sắc Trần** Sinh ra **Nhãn Thức**
- ✓ **Nhĩ Thức** Với **Thanh Trần** Sinh ra **Nhĩ Thức**
- ✓ **Tỉ Thức** Với **Hương Trần** Sinh ra **Tỉ Thức**
- ✓ **Thiệt Thức** Với **Vị Trần** Sinh ra **Thiệt Thức**
- ✓ **Thân Thức** Với **Xúc Trần** Sinh ra **Thân Thức**
- ✓ **Ý Thức** Với **Pháp Trần** Sinh ra **Ý Thức**

Nay qua nhiều Pháp Môn cũng là phương tiện giúp chúng ta thông qua được những chướng ngại quá khó khăn như đã kể trên, để sẽ thấy được ánh sáng mặt trời thật lộng lẫy sẵn có ấy vẫn đang an nhiên hằng chiếu sáng.

Trước khi trở lại với đề mục trên chúng ta hãy tham khảo sơ lược nhưng cũng khá chi tiết về những đường lối, những phương tiện của những hành giả đi tìm Chân Lý.

Có rất nhiều phương tiện để chúng ta dùng làm bùa hộ mạng cho cuộc hành trình đầy gian khổ khi trở lại quê nhà, là mảnh đất Như Lai. Phương tiện nào cũng tốt cả vì cùng chung một mục đích nhưng có những phương tiện đi hơi lòng vòng và phức tạp tốn thời gian, có những phương tiện quá giản dị thì chưa được rót ráo, cũng có những phương tiện chỉ như cắt đốn ngọn cây còn gốc rễ lại để y nguyên, và cũng có những phương tiện rất rót ráo nhưng lỗi của hành giả là khi đi chưa tới mà tự cho là đã tới!

Để đi vào những điều phải làm và phải xong của mục đích nêu trên qua các pháp môn, hãy tạm gọi chúng ta có 8 Thức : Tiền Ngũ Thức, Thức số 6, 7 và 8.

I.- Tu theo Tứ Thánh Đế : Nhiếp Lục Căn.

Tu Thiền “Chỉ” (Thừa Thanh Văn)

Pháp môn này hơi phức tạp và khó thực hiện vì nếu “Nhiếp” được 2 Căn thôi thì còn lại 4 Căn kia. Có đôi khi “Nhiếp” được Căn này thì lại phỉ ra Căn khác, mà cho dù có “Nhiếp” được cả 6 Căn đi chăng nữa thì kết quả cũng chỉ là diệt được cảm giác vì mới chỉ đi vào được 5 Thức đầu là Tiền Ngũ Thức mà thôi.

Mục đích của hành giả là **đoạn dứt** Lục Căn, diệt mọi cảm giác; Đi kiếm cái Tĩnh sợ cái Động. Sợ cái Tướng đi tìm cái Vô Tướng. Bỏ cái Khổ đi tìm cái Vui; Những hành giả này

CHẤP THẬT CÓ NGÃ. Thật có Vạn Vật. Giả sử họ có đoạn diệt được 6 Căn, dứt được mọi cảm giác chằng nữa cũng chỉ là nhất thời vì sự đè nén không phải tự nhiên cho nên khi Một trong Sáu Căn bị tiếp xúc lại với Một trong Sáu Trần thì Nhất Niệm Vô Minh lại hoạt động mạnh mẽ hơn bao giờ hết.

Như vậy là họ vẫn ở trong Nhất Niệm Vô Minh, vẫn trong Tương Đối, để chỉ suy tư về **Vật Luận (Duy Vật Luận)**. Chấp thật có Thân thì bị có Thân chướng ngại; Có Thân chướng ngại thì Chân Tính bị Thân che khuất.

Cho nên :

- Đi kiếm Toàn Tịnh mà không có Động là chưa phải Chân Lý Tuyệt Đối.
- Bỏ Tướng đi kiếm Vô Tướng cũng chưa đúng lắm vì Vô Tướng là Tướng, Tướng là Vô Tướng (*Sắc tức thị Không, Không tức thị Sắc*) vậy hử bỏ Tướng để đi kiếm Vô Tướng cũng vẫn chưa phải là Chân Lý Tuyệt Đối.

II.- Tu theo Thập Nhị Nhân Duyên.

Tu Thiên “Quán” : (Thừa Duyên Giác).

Pháp môn này cứ “Quán” hết Pháp này đến Pháp kia, sự việc này đến sự việc khác từ thô đến tế theo Thập Nhị Nhân Duyên và vì “Quán” quá mức, vô tình Tâm lúc nào cũng quá bận rộn, căng thẳng để tư duy về **Tâm Luận (Duy Tâm Luận)** nên dù cho có đến được mục đích thì cũng chỉ mới đến được Thức Số 6, là vẫn ở trong Nhất Niệm Vô Minh, trong Tương Đối; còn về Vọng Tướng thì chỉ tạm lặng, nhưng là lặng phía trên như kiểu đốn cây mà chỉ cắt ngọn cây, còn chừa gốc lại! Tức là Thức Số 7 và 8; Đó là nguồn gốc của Ý Thức còn rất sâu ở phía dưới!

Kết quả : Không đoạn được Nhất Niệm Vô Minh và cũng không dứt được tư tưởng là mục đích của hành giả, vì chưa rốt ráo nên cứ loanh quanh bận rộn trong Vọng Thức để tư duy. Chấp thật có Tâm thì có Tâm chướng ngại; Có Tâm chướng ngại thì Chân Tính bị Niệm Phân Biệt che lấp; Bởi thế cho nên bên trong bị nhiễu loạn bởi lúc thì Ý Căn hay suy tư, lúc lại Ý Thức phân biệt! Còn bên ngoài Thân Căn luôn luôn bị Phan Duyên hoành hành liên tục do mệnh lệnh của Tâm Ý Thức! Mệt mỏi căng thẳng không ngừng nghỉ như thế thì làm sao mà Lý và Vật dung thông cho được!

Tâm Động quá hay Tịnh quá cũng là chưa rốt ráo vì vẫn trong Tương Đối là Chấp Động, Chấp Tịnh, Chấp Ngã, Chấp Pháp nên chưa hợp với Chân Lý.

III.- Tu theo Lục Độ Ba La Mật.

Tu Thiên “Chỉ, Quán Đồng Tu” : (Thừa Bồ Tát)

Là hạnh và con đường của Bồ Tát, vô cùng từ bi, hy sinh tột độ để phục vụ chúng sinh.

Theo pháp môn này thì khi Thiên mà “Quán” nhiều, căng thẳng quá thì trở về “Chỉ”. Và khi về “Chỉ” nó lại quá tịnh lặng thì lại về “Quán”. Cứ như thế thì Tâm và Vật hiệp nhất nhưng cũng vẫn trong phạm vi Tương Đối của Nhất Niệm Vô Minh hóa thân, nên lúc Tĩnh lúc Động, lúc Vọng Tưởng lúc Không Vọng Tưởng, lúc thấy thanh thanh tịnh tịnh, lúc có hương thơm, lúc có vị ngọt, lúc thấy hào quang, thấy Phật, thấy Tổ v...v...thì lại tưởng là đã về đến mảnh đất Như Lai! Nhưng thực ra là Nhất Niệm Vô Minh vẫn đang trong phạm vi tương đối và nó đang ở trong Vô Thủy Vô Minh là nguồn gốc của Ý Thức. Tuy nhiên hành giả này đã vào đến Thức Số 7, và mon men chớm vào Thức Số 8 nhưng chưa vào được hẳn, mà mục đích của những hành giả này là làm sao phá được Vô Thủy Vô Minh nhưng chưa vào được hẳn thì làm sao mà phá, nên cứ loanh quanh mãi hết “Chỉ” lại “Quán” hết “Quán” lại “Chỉ” để lúc thì đập Ngã lúc lại đập Pháp, rút cuộc là đi vào **CHẤP KHÔNG**! Bỏ Tướng đi tìm Vô Tướng vì tướng cái Vô Tướng là Niết Bàn! Dè dặt Phật Pháp không rời Thế Gian Pháp: Vô Tướng chính là Tướng mà Tướng chính là Vô Tướng: “*Sắc tức thị Không, Không tức thị Sắc*” cũng như Chấp Hữu Trí mà Vô Thân hay Hữu Thân mà Vô Trí đều chưa rốt ráo và chưa hợp với Chân Lý vậy.

IV.- Tu theo Tổ Sư Thiên: Tham Công Án, Thoại Đầu : (Phật Thừa)

Pháp môn : Không dứt, không bỏ, chỉ tự động chuyển mà thôi.

Vì năng lực của Phật Tính quá vi diệu và Siêu Việt nên tự chuyển hóa mọi phiền não, mọi phức tạp thành Phật Tính.

Do lẽ đó :

- Sáu Thức đầu không cần phải dứt bỏ.
- Thức số 7 không cần phải phá.
- Đi thẳng vào Thức số 8 (A Lại Gia) để giải quyết.

Đó là pháp môn Trực Chỉ Chân Tâm, Giáo Ngoại Biệt Truyền, Niêm Hoa Thị Chúng của Đức Phật Thích Ca :

- Không Chấp Ngã, Không Chấp Pháp, Không Chấp Không, Không Chấp Tâm (Phi Tâm, Phi Vật)
- Không trong phạm vi Tương Đối mà là Thật Tướng Tuyệt Đối
- Kết cuộc là Vạn Đức Viên Mãn mà Vô Tu Vô Chứng (Vô Tu Vô Chứng mà Viên Mãn Vạn Đức)

Đây là một phương tiện rất tốt nhưng nó lại là con dao hai lưỡi vì nếu hành giả không chịu khó đi sâu và đi tới cùng thì cũng vô cùng nguy hiểm và vô tình sẽ rơi vào những trường hợp :

- Chưa tới đã cho là tới
- Chưa thâm nhập đã cho là thâm nhập, để rơi vào hoàn cảnh dở dở ương ương v...v...
- Có người chấp ai cũng có Phật Tính rồi thì cứ thẳng tay vào chợ, đi làm việc thiện là xong!
- Có người lại chấp cái khoảng không nghĩ gì là Phật Tính!
- Và cũng có những người rất siêng năng, chịu mọi gian nan khổ cực, khăn gói hành trang đi ngược dòng đời để trở về nhà, nhưng vì sơ ý khi thấy ngôi nhà mát khang trang giữa đường thì lại tưởng là đã đến nhà thật của mình, nên ngừng tại đó, thì cũng giống như những hành giả chấp chỗ một niệm chưa sinh khởi là Phật Tính thì chưa đúng lắm.

Lối Về Nguồn

*Tám tư ngàn Pháp Môn, Khai Ngộ chúng sinh
Phương tiện Phật dậy, sao thoát khỏi điều linh
Vì nghiệp chướng, căn, cơ, cao thấp chẳng đồng đều
Nên thiên biến, vạn hóa, tùy duyên khéo độ quần sinh*

*Chọn đúng lối về, nhanh, dễ, vẫn hơn
Mau, chậm về nguồn tùy ở Pháp Môn
Đừng Tu nhiều đời, loanh quanh luẩn quẩn
Đừng tốn thời gian trở lại cô thôn!*

*Dù Pháp Môn nao, dù Giáo Môn nào
Mục đích Giác Ngộ, giải thoát lao đao
Chuyển hóa Thức Tâm, toàn Tri Kiến Phật
Sáng soi mặt trời! Tĩnh lặng làm sao!*

*Tứ Thánh Đế, Thập Nhị Nhân Duyên
Cả Ba Bẫy Phẩm Trợ Đạo, đòi hỏi thật chân chuyên
Thiền : Chỉ, Quán, Giáo Môn, cùng hơi rắc rối
Quán, Chỉ thái quá nên chưa tròn viên.*

*Tu theo : Tứ Thánh Đế
Tu Thiền : "Chỉ" (Thừa Thanh Văn)*

*Muốn xả Thọ, Tưởng nên nhiếp Lục Căn
Dứt Tư Tưởng, Diệt Cảm Giác khó khăn
Chỉ Tĩnh, Vô Động là chưa thấy Tính
Tuy lặng bề mặt, sâu dưới còn nguyên*

*Tu theo : Thập Nhị Nhân Duyên
Tu Thiền : “Quán” (Thừa Duyên Giác)*

*Thiền Quán, Đoạn Diệt Nhất Niệm Vô Minh
Quán đi, Quán lại, cũng khó viên minh
Chỉ Động, Không Tĩnh, cũng chưa thấy Tính
Chân Như, Niệm gì mà Diệt mà Sinh?*

*Tu theo : Lục Độ Ba La Mật
Thiền : “Chỉ, Quán Đồng Tu” (Thừa Bồ Tát)*

*Tâm Vật hiệp nhất, bi, lực hy sinh
Lục Độ, Thiền Quán, Phá Vô Thủy Vô Minh
Khi Quán, khi Chỉ sâu vào :
Một Thức, một Trần, một Căn hay Đại
Thất Thức chuyển thẳng, thẳng vào Bát Thức
Ấy vậy còn chưa Tự Định, Tự Minh !*

*Thanh Văn, Duyên Giác, phạm vi Tương Đối
“Ngã, Pháp” còn chấp, luẩn quẩn, lời thôi
Động, Tĩnh không đồng, sao hợp Diệu Tính!
Bồ Tát còn chưa viên trọn chưa rồi*

*Tổ Sư Thiền
Tham Thoại Đầu, Công Án
Vô Tu, Vô Chứng (Phật Thừa)*

*Không Vật, Không Tâm, dứt sạch nghiệp sâu
Thiền tham Công Án, hay tham Thoại Đầu
“Phật Thừa”, Chân Như là đây Tuyệt Đối
Viên mãn Thật Tướng, Vô Chứng, Vô Cầu*

*Chẳng Pháp Môn nào mà không nhiệm mầu!
Khó, dễ, nhanh, chậm, thời gian bao lâu
Siêng năng, chân tu một đời là đủ
Công Án, Thoại Đầu, miên mật về mau.*

TRỞ LẠI VẤN ĐỀ CHỖ MỘT NIỆM CHƯA SINH KHỞI, CHƯA PHẢI LÀ PHẬT TÍNH

Theo như:

- Lãng Nghiêm Kinh (trang 899 - 900)
- Lai Quả Thiền Sư, Thiền Thất Khai Thị Lục (trang 380 – 381)
- Thiền Sư Duy Lực, sách Duy Lực Ngữ Lục Quyển Thượng (trang 49 và 65)
- Thiền Sư Philip Kapleau , The Three Pillars of Zen, (trang 400)

Thì khi chúng ta Tham Công Án hay Tham Thoại Đầu mà đến được giai đoạn Nghi Tĩnh Thành Khối thì cũng còn cách nhà xa lắm!

Nghi Tĩnh Thành Khối cũng còn được gọi là:

- Đầu Sào Trăm Thước là đã đến được Thoại Đầu, chỗ Một Niệm Chưa Sinh Khởi.
- Là Vô Thủy Vô Minh
- Là nguồn gốc Ý Thức còn gọi là Ổ Tâm Ý Thức là Thức số 7 (Mạt Na Thức) và là Thức số 8 (A Lại Gia Thức)

Nếu công phu được miên mật mới có nghi tĩnh thành khối và đến được chỗ này rồi, mà tâm vẫn còn dính mắc với Ý Thức! nên phải tiến một bước nữa mới lìa khỏi Ý Thức Phân Biệt, giây phút lìa khỏi Ý Thức Phân Biệt gọi là Kiến Tính (Ý Thức là qua bộ óc: Ý thì suy nghĩ, còn Thức thì hiểu và phân biệt). Chân Tâm Phật Tính thì không qua bộ óc.

Những tư duy, lý niệm này nọ không dứt của chúng ta đều là hóa thân của Nhất Niệm Vô Minh, cũng là tác dụng của bộ óc làm chúng ta phiền não và đau khổ trôi lăn trong hằng hà sa số kiếp, nay nhờ phương tiện rốt ráo này lấy độc trị độc là dùng ngay Nhất Niệm Vô Minh để tiến thẳng vào Tuyệt Đối; Nếu muốn được Tuyệt Đối ấy mà không vào được Vô Thủy Vô Minh thì không làm sao phá được cái **CHẤP KHÔNG!** Và nếu không phá được cái **CHẤP KHÔNG** thì không thể thấy được Chân Tâm Phật Tính.

Tóm lại : Cái Tâm Ý Thức là Tâm biết khởi niệm phân biệt, đối đãi, luôn luôn làm việc không hề ngưng nghỉ, lúc nào cũng :

- ❖ Có/Không
- ❖ Niệm/Không Niệm
- ❖ Nghĩ/Không nghĩ

Chúng ta Thiên làm sao, tu làm sao cũng vẫn còn trong đối đãi và còn dính dáng đến cái Ý Thức dù cho có tiến được đến Vô Tâm thì vẫn còn Hữu Tâm là còn cách mặt trời rất xa, cho nên cái chỗ chưa Khởi Niệm này nếu gọi là con số Zero thì còn tạm chấp nhận được, chứ chỗ ấy mà cho là Chân Như thì rất dễ đi vào chỗ Không Ngờ (Vô Kỳ Không).

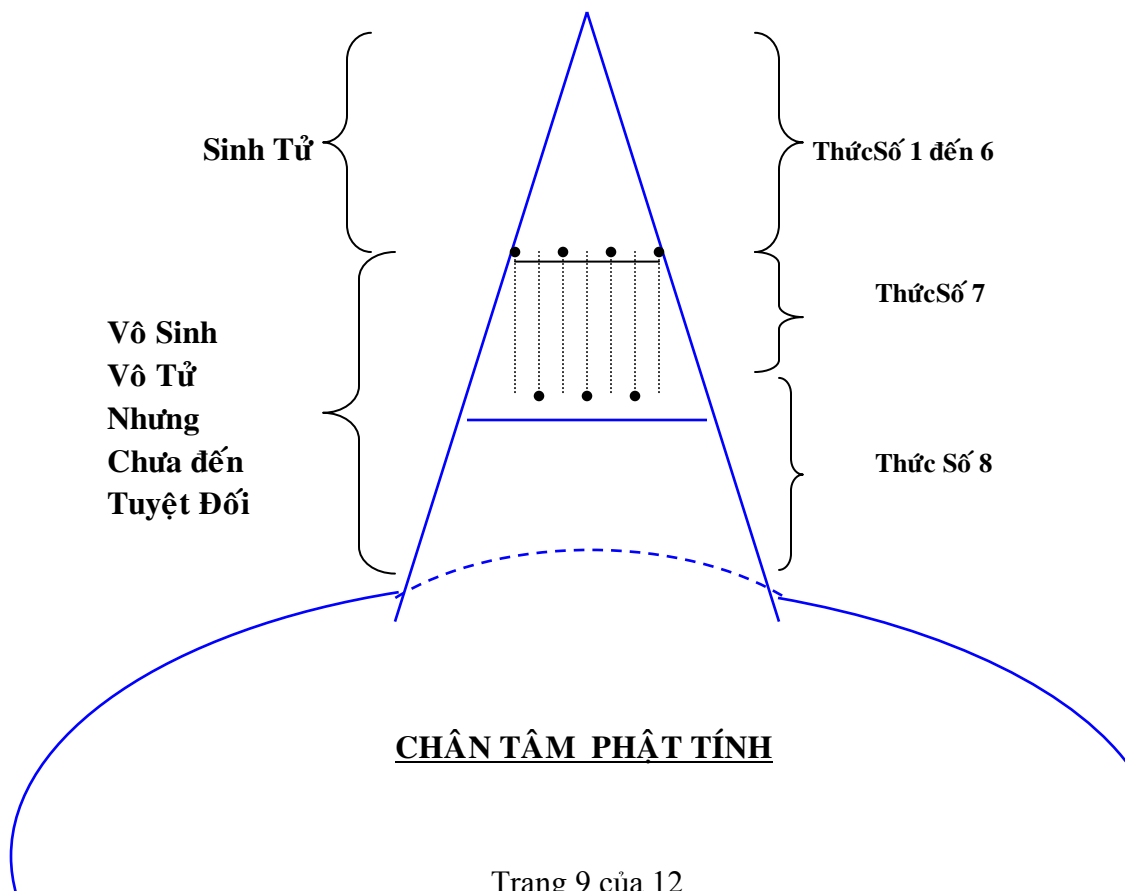
Vì :

- Chưa Khởi/Khởi
- Vô Tâm/Hữu Tâm
- Vẫn còn là Nhị Biên Đối Đãi.

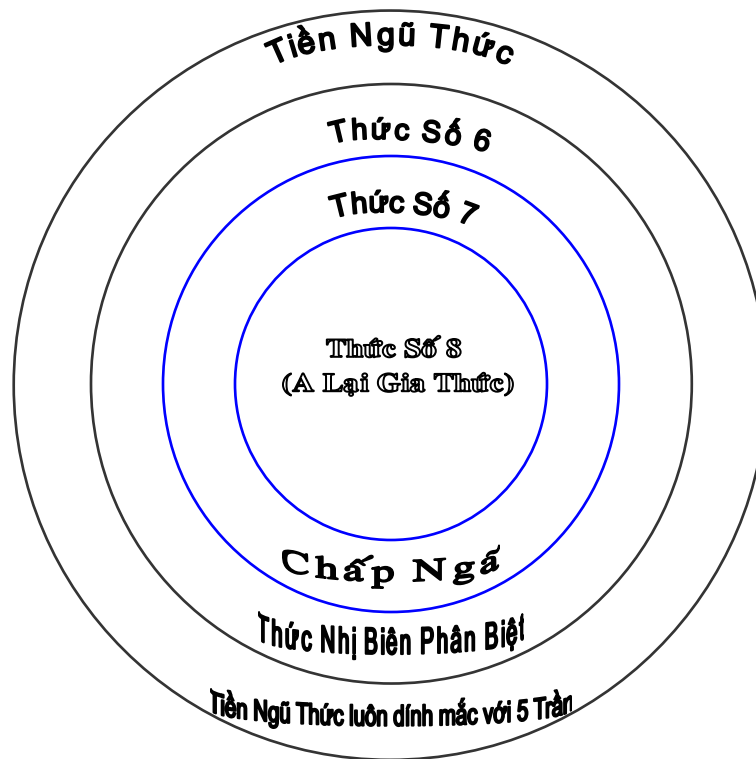
Nếu quả thật Chân Lý thì nó không hề bị đứt đoạn. Vì nó không có thời gian nên nó không bị đứt đoạn và nó cũng không có không gian nên nó không có chỗ cố định là ở chỗ này hay chỗ kia, mà nó là trường tồn như mặt trời luôn chiếu sáng, sở dĩ chúng ta nhìn nó lúc tối, lúc sáng là vì mây che mỏng hay dày, cũng như tâm phân biệt của chúng ta nhiều hay ít và tập khí sâu hay nông, mà tùy theo cho sự nhận ra Tự Tính nhanh hay chậm.

Bởi thế chúng ta nên rất cẩn thận để không rơi vào những trường hợp là chỉ mới đi có phân nửa đường, hay đôi khi mới có một phần trăm đường mà tưởng là đã về đến nhà rồi thì thật đáng buồn lắm thay!

Liên Hệ Tám Thức với Sinh–Tử, và Vô Sinh–Vô Tử

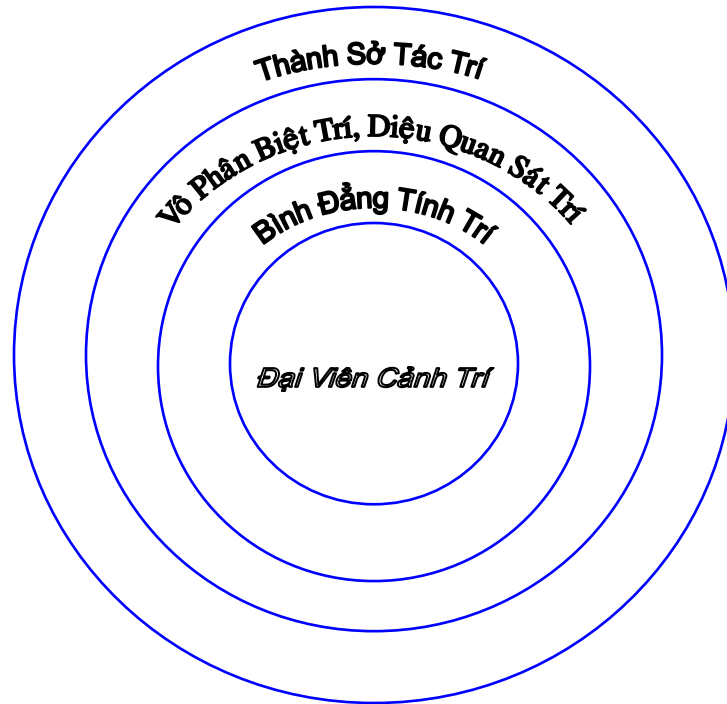
TÂM CHÚNG SINH

5 Trần: Sắc, Thanh, Hương, Vị, Xúc

TÂM GIÁC NGỘ

(Khi đã Kiến Tính tự động Bát Thức chuyển thành Tứ Trí)

Chỗ Một Niệm Chưa sinh Khởi Chưa Phải là Phật Tính

Vong Tâm { Đây huyễn hóa là trường mộng ảo
Vì mộng ảo, nên chẳng lý do
Căn, Trần, Thức Nhị Biên so đo
Chỗ nơi nào trong cơn mơ mộng?
Này Tà Niệm, này là Chính Niệm
Đó Nhị Biên vì đó “Có, Không”
Kìa Hữu Tâm, kia đúng Vô Tâm
Đây Thoại Đầu, còn đây Thoại Vĩ

Chân Tâm { Tới thoại đầu, vô Tâm, còn Thức
Vẫn cách xa như Đất với Trời
Đã không “không gian” làm sao có **Chỗ**?
Hỏi **Chỗ** nào khởi Niệm?
Và **Chỗ** nào là **Chỗ** một Niệm Chưa Sinh?

Chú Giải :

Những chữ: **Phá Vô Thủy Vô Minh, Đập Ngã, Đập Pháp hoặc Tiến lên một bước, Về Nhà** v...v... Mọi danh từ tạm dùng để diễn tả cho rõ nghĩa mà thôi, chứ thực ra chẳng có Đập, chẳng

có Phá, chẳng có Tiến và cũng không có cái gì gọi là Về Nhà. Cũng không có cái gì gọi là: Thanh Văn Thừa, Duyên Giác Thừa, Bồ Tát Thừa hay Tối Thượng Thừa. Tất cả chỉ là muốn hành giả cứ liên tục Tham Thiền cho thật miên mật, đến được giai đoạn Vô Tham rồi thì Nghi Tĩnh Sẽ Thành Khối. Khi thành khối là Đầu Sào Trăm Thước. Khi đến Đầu Sào Trăm Thước phải bước thêm một bước nữa mới hoàn thành mục đích. Khi một hành giả đã Kiến Tính thì Bát thức tự động chuyển thành Tứ Trí:

- 1./ Tiền Ngũ Thức chuyển thành Thành Sở Tác Trí
- 2./ Thức Số 6 chuyển thành Vô Phân Biệt Trí hay Diệu Quan Sát Trí
- 3./ Thức Số 7 (Mạt Na) chuyển thành Bình Đẳng Tính Trí
- 4./ Thức Số 8 (A Lại Gia) chuyển thành Đại Viên Cảnh Trí

Tên gọi của Tứ Trí này cũng đều là giả danh.